

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir, Toma Nadejda

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Socolov Lucreția în numele inculpatului Casco Serghei, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Dondușeni din 12 aprilie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Casco Serghei XXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în r-nul XXXX, s. XXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 05.01.2016 – 12.04.2016 (prima instanță);
2. 06.05.2016 – 28.09.2016 (instanța de apel);
3. 01.12.2016 – 15.02.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Dondușeni din 12 aprilie 2016, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Casco Serghei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoarea pe un termen de probațiune de 3 ani.

Acțiunea civilă intentată de către Șcerbacov Ruslan a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Casco Serghei în beneficiul lui Șcerbacov Ruslan, suma de 10000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 7096,61 lei cu titlu de daune materiale și suma de 3000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Casco Serghei la 16.06.2015, aproximativ la ora 18.00, aflându-se în centrul s. Pocrovca, r. Dondușeni, în urma unui conflict apărut între el și Șcerbacov Ruslan, având scopul cauzării leziunilor corporale, i-a aplicat acestuia mai multe lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, în rezultat la ce i-a pricinuit victimei leziuni corporale sub formă de: edemul și echimoza frunții pe dreapta, echimoza pronunțată în jurul ochiului drept, contuzia globului ocular al ochiului drept, hemoragia difuză în sclera ochiului drept, fractura complexului zigomatic pe dreapta cu deplasarea

fragmentelor, echimoza pleoapei inferioare a ochiului stâng, edemul și echimoza obrazului drept, comoție cerebrală, echimozele buzei superioare pe dreapta, brațului drept, spatelui, gambei dreapta, excoriațiile gambei stânga, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 58D din 03.07.2015, se califică ca vătămare corporală medie, în baza criteriului dereglării sănătății de lungă durată (mai mult de trei săptămâni).

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatului Casco Serghei în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, - vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151, dar care este urmată fie de dereglarea îndelungată a sănătății, fie de o pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Socolov Lucreția în numele inculpatului Casco Serghei, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Casco Serghei să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, invocând că:

- instanța de judecată i-a stabilit pedeapsa aproape de limita maximă, neluând în considerare personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv, are la întreținere un copil minor, se află la primul conflict cu legea penală, vina a recunoscut-o, și-a cerut iertare de la partea vătămată;

- instanța de judecată nu a ținut cont de poziția părții acuzării, or, procurorul a solicitat aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, iar instanța aplicând pedeapsa condiționată nu a motivat motivele neaplicării unei pedepse alternative, prevăzute la sancțiunea articolului incriminat;

- în cadrul urmăririi penale partea vătămată nu a înaintat nici o pretenție materială, aceasta fiind înaintată la ședința de judecată, inculpatul indicând că va achita pretențiile în limita probelor prezentate;

- pretențiile morale în sumă de 10000 lei, admise de instanță, sunt neargumentate de partea civilă, deoarece nu a fost demonstrat în cadrul ședinței de judecată ce suferințe sufletești i-au fost pricinuite, or, cauzarea leziunilor corporale, ulterioara tratare și cheltuielile suportate trec în prejudiciu materiale ca urmare a tratamentului;

- în baza probelor prezentate instanța a aplicat pentru o infracțiune mai puțin gravă o pedeapsă ce nu este echitabilă cu fapta comisă de inculpatul Casco Serghei, pedeapsa sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată, este prea aspră pentru infracțiunea comisă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința fără modificări.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că sentința primei instanțe în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, este legală, or prima instanță a apreciat obiectiv aspectele de fapt și de drept

ale cauzei prin prisma bazei probante administrate de către organul de urmărire penală.

La fel, instanța de apel a conchis că prima instanță a motivat just soluția adoptată în partea stabilirii pedepsei penale pentru inculpatul Casco Serghei, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal și 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilită conform sancțiunii art. 152 alin. (1) Cod penal.

În același sens, instanța de apel a reținut că la stabilirea pedepsei pentru inculpatul Casco Serghei, prima instanță a luat în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite, care e mai puțin gravă, persoana inculpatului Casco Serghei – anterior nu a fost atras la răspundere penală, la locul de trai se caracterizează pozitiv, circumstanțele atenuante – recunoașterea vinovăției, căința sinceră, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave; circumstanțe agravante – nu s-au stabilit. Astfel, instanța de apel a atestat că prima instanță ținând cont de circumstanțele stabilite, a conchis justificat că scopul corectării și reeducării inculpatului se va atinge fără izolarea lui de societate, fiind posibil de a stabili în privința lui Casco Serghei pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Totodată, s-a indicat că pedeapsa penală aplicată inculpatului Casco Serghei a fost stabilită în limitele sancțiunii legii aplicate, măsura de pedeapsă stabilită de instanță fiind adecvată faptei comise de către inculpat, fiind totodată respectate și prevederile legale ale art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Ce ține de solicitările apelantei enunțate în cererea de apel și în cadrul ședinței de judecată, privind aplicarea în privința lui Casco Serghei a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, instanța de apel le-a apreciat ca neîntemeiate, menționând că în cazul dat restabilirea drepturilor lezate, precum și echitatea socială și corectarea vinovatului va fi posibilă prin numirea față de acesta a unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia, în perioada de probațiune stabilită inculpatul urmând să dea dovadă de faptul conștientizării acțiunilor comise. Totodată, s-a specificat că deși în prima instanță procurorul a solicitat aplicarea față de inculpat a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, modalitatea aleasă de executare a pedepsei penale pentru inculpatul Casco Serghei a fost condiționată inclusiv și de opinia părții vătămate, care a insistat la aplicarea unei pedepse condiționate, precum și de comportamentul avut de inculpat după comiterea faptei, care cauzându-i părții vătămate leziuni medii și conștientizând că acesta a suportat anumite cheltuieli de tratament, n-a întreprins careva acțiuni de reparare a prejudiciului cauzat.

În privința prejudiciului material cauzat prin infracțiune, instanța de apel a notat că soluția primei instanțe este corectă, fiind just admisă suma de 7097,61 lei, or, solicitarea părții vătămate Șcerbacov Ruslan privind încasarea de la inculpatul Casco Serghei a sumei de 7097,61 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru

procurarea medicamentelor, serviciile medicale și pentru transport, rezultă din calculele efectuate conform bonurilor fiscale anexate la materialele cauzei, fiind inoportună lăsarea spre soluționare în ordinea procedurii civile a acțiunii în prezența suportului probant.

În aceeași ordine de idei, cu privire la prejudiciul moral în mărime de 10000 de lei, dispus de a fi încasat de la inculpat în contul părții vătămate prin sentință, instanța de apel a reținut că prima instanță a ținut cont de gradul de vinovăție a inculpatului Casco Serghei, de circumstanțele în care a fost produsă fapta care a cauzat prejudiciul, de suferințele psihice suportate de către Șcerbacov Ruslan în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului exprimate prin vătămarea intenționată medie a integrității corporale urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate și conform principiului echității, întemeiat a dispus repararea prejudiciului moral în suma nominalizată.

Cît privește suma de 3000 lei, dispusă de a fi încasată de la inculpatul Casco Serghei în beneficiul părții vătămate Șcerbacov Ruslan cu titlu de cheltuieli de judecată, instanța de apel a conchis că în acest sens apelantul nu a invocat critici, iar soluția instanței în această parte este corectă și întemeiată, suma nominalizată fiind încasată reieșind din informația înscrisă în bonul de plată, anexat la materialele cauzei.

Totodată, instanța de apel a menționat că nu a stabilit temeiuri pentru casarea sentinței, persistând și impedimente în aplicarea Legii nr.210 din 29.07.2016 (în vigoare din 09.09.2016) privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, or, n-a fost reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune (art. 10 lit. k), din legea citată), fapt ce a condiționat menținerea fără modificări a acesteia.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Socolov Lucreția în numele inculpatului Casco Serghei, indicând ca temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Casco Serghei să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, invocând că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;
- s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;
- deși prima instanță indică că inculpatul se caracterizează pozitiv, aceasta nu ia în considerare că acesta nu are antecedente penale, are la întreținere un copil minor, vina a recunoscut și și-a cerut iertare de la partea vătămată, aplicându-i lui Casco Serghei cea mai aspră pedeapsă prevăzută de lege pentru infracțiunea respectivă, deși partea acuzării a solicitat aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității;

- contrar poziției instanței, precum că inculpatul nu a recuperat prejudiciul cauzat, în cadrul urmăririi penale, partea vătămată nu a înaintat nici o pretenție materială, aceasta fiind înaintată la 01 aprilie 2016, iar inculpatul a declarat că va achita pretențiile acestuia în limita probelor prezentate;

- prejudiciul moral în mărime de 10000 lei admis de instanță, este unul prea mare, nefiind argumentat de partea civilă;

- prima instanță, contrar prevederilor art. 364¹ alin. (5) Cod de procedură penală, la aplicarea pedepsei a luat în considerare opinia părții vătămate, care a insistat la aplicarea unei pedepse condiționate, dar partea vătămată devine parte civilă, și respectiv își expune poziția la acțiunea civilă, și nu se expune în dezbateri judiciare referitor la latura penală;

- instanța a aplicat pentru infracțiune mai puțin gravă o pedeapsă ce nu este echitabilă cu fapta comisă de inculpatul Casco Serghei;

- inculpatul este caracterizat pozitiv la locul de trai, are la întreținere un copil minor, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, se află în primul său conflict cu Legea penală, vina a recunoscut-o pe deplin, s-a căit sincer în cele comise.

7. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referințe:

7.1. Procurorul, Ghervas Iurie, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, din considerentul că din materialele cauzei penale rezultă că cauza a fost examinată în ordinea procedurii simplificate și anume în strictă conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Concomitent indică că instanțele inferioare, judecând cauza, au emis hotărârile contestate în strictă conformitate cu prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal, conform cărora, persoanei recunoscute vinovate de săvârșire a unor infracțiuni, i se aplică o pedeapsă echitabilă, în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Astfel, punctează că instanțele și-au argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite condamnatului, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, iar în final stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

7.2. Partea vătămată Șcerbacov Ruslan, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, din considerentul că acesta contravine prevederilor art. 430 pct. 3), 4), 5) Cod de procedură penală, or în recurs nu se regăsesc argumentele apelantului invocate în apel, fiind făcută doar o constatare că a fost depus apel de apărător care a fost respins. În recurs de asemenea nu se regăsesc argumentele instanței de apel care au servit temei de respingere a apelului.

A mai indicat că recurentul a făcut o referire pur declarativă la temeiurile de drept prevăzute de art. 427 pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, fără a argumenta anume la care motive a apelantului nu s-a expus instanța de apel, neindicând și ce eroare gravă de drept a fost admisă care a afectat hotărârea.

Totodată, menționează că deși în recurs se specifică că inculpatul a cerut iertare de la partea vătămată, acest fapt nu corespunde adevărului, or acesta în prima instanță nu și-a cerut iertare, dar inculpatul și-a cerut iertare în mod formal în cadrul ședinței instanței de apel, acesta nemanifestând căință activă.

În ce privește argumentele recurentului prin care solicită respingerea acțiunii civile, acestea sunt contrare poziției de recunoaștere integrală a vinovăției, or prin recunoașterea vinovăției și căința sinceră se presupune inclusiv și recunoașterea urmărilor acțiunilor și prejudiciului cauzat de inculpat. La fel, mai indică că recurentul are o poziție contradictorie la argumentarea dezacordului cu admiterea acțiunii civile.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal reține că deși recurentul indică ca temei pentru recurs, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, și anume cazurile când *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”*, motivele invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, ținând cont de alegațiile recurentului descrise în pct. 6 a prezentei decizii, Colegiul penal constată că sunt neîntemeiate și constituie opinia subiectivă a recurentului, or din conținutul sentinței primei instanțe (f.d. 179-180, vol. I) și a deciziei instanței de apel prin care a fost menținută sentința primei instanțe (f.d. 223-

224, vol. II), rezultă cert că instanța de apel corect a respins ca nefondat apelul declarat și a menținut sentința primei instanțe, iar temeuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor constatări nu se identifică de instanța de recurs ordinar, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a expus argumentat pe motivele esențiale invocate în apel privind critica în latura civilă cât și latura pedepsei aplicate, fără a admite la examinarea cauzei penale respective erori de fapt sau de drept, care ar fi afectat legalitatea și corectitudinea soluției instanței de apel.

La fel, Colegiul penal conchide că argumentele specificate de recurent, descrise la pct. 6 a prezentei decizii sunt similare cu cele invocate în apelul declarat de avocat în numele inculpatului Casco Serghei (f.d. 185, vol. I), iar din conținutul deciziei instanței de apel (f.d. 223-224, vol. II), reiese că instanța de apel s-a expus argumentat și detaliat pe aspectele criticate inclusiv în prezentul recurs privind latura civilă și individualizarea pedepsei aplicate, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii motivării deciziei instanței de apel, pentru a evita repetări inutile o acceptă și o însușește pe deplin, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, ce ține de motivul invocat de recurent, prin care își manifestă dezacordul cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune, deși partea acuzării a propus aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, Colegiul penal atestă că este unul irelevant și nu poate fi acceptat, or conform art. 61 alin. (1) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, totodată se atestă că la judecarea cauzei penale deferită judecării, inclusiv și la aplicarea pedepsei, atât prima instanță, cât și instanța de apel s-au condus just de principiul contradictorialității, prevăzut de art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, și nu s-au manifestat nici în favoarea acuzării sau a apărării și nu au exprimat alte interese decât interesele legii, iar opinia părților în proces cu privire la categoria de pedeapsă ce urmează a fi aplicată, precum și la modul de executare a acesteia, este un drept al lor, dar care reprezintă o opțiune facultativă, ce nu este obligatorie pentru instanța de judecată care judecă cauza, ce se conduce doar de prevederile legii.

Cît privește argumentul recurentului, precum că „*prima instanță, contrar prevederilor art. 364¹ alin. (5) Cod de procedură penală, la aplicarea pedepsei a luat în considerare opinia părții vătămate, care a insistat la aplicarea unei pedepse condiționate, dar partea vătămată devine parte civilă, și respectiv își expune poziția la acțiunea civilă, și nu se expune în dezbateri judiciare referitor la latura penală*”, Colegiul penal conchide că este inadmisibil fiind pur declarativ, or după cum rezultă din conținutul sentinței primei instanțe (f.d. 179-180, vol. I), instanța de judecată la motivarea categoriei de pedeapsă aplicată nu face nici o referire la opinia părții vătămate, conducându-se just doar de circumstanțele stabilite în ședința instanței de judecată și de prevederile art. 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, la fel din materialele cauzei reiese că acest motiv nu a fost invocat nici în cererea de apel (f.d.185, vol. I), nici în timpul judecării cauzei în instanța de apel, după cum rezultă din procesul verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 202, 209, 215, 216, vol. I), și conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, acesta nici nu poate fi invocat ca temei de recurs.

9. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârile atacate sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către prima instanță, menținută de instanța de apel, este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

10. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Socolov Lucreția în numele inculpatului Casco Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Casco Serghei XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **16 martie 2017**.

Președinte

Judecători

Ursache Petru

Timofti Vladimir

Toma Nadejda